

REFERAT Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget d. 08-04-2026

Mødedato Onsdag d. 08. april 2026 kl. 13:30

Mødested Mødelokale 205, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Desalegn Tufa (Fravær), Didde Lauritzen, Kristian Beuschau, Tobias
Brus Mikkelsen, Vivi Brit Nielsen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
Lukket: 2. Godkendelse af indgåelse af kontrakt - (Lukket punkt).....	4
3. Godkendelse af udvidelse af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026.....	5
Lukket: 4. Godkendelse af udkast til delingsaftale specialiseret rehabilitering, specialiseret genoptræ	8
5. Godkendelse af første bevillingsrevision 2026 - Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget.....	9
6. Drøftelse af anlægsbudgettering 2027-30 - Sundheds-, Unge-, og Forebyggelsesudvalget.....	12
7. Drøftelse af budgetoverholdelse og omprioriteringer i driften - budget 2027-2030.....	14
8. Drøftelse af anvendelse af resultaterne fra Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2	16
9. Drøftelse af anvendelse af resultaterne for Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2	19
10. Drøftelse af videreudvikling af LOOK AT ME.....	22
11. Orientering om hjerneskeadeområdet.....	24
12. Orientering om Socialkompas.....	26
13. Orientering om March Mod Ensomhed 2026.....	28
14. Orientering om økonomisk støtte til SKILLS i 2026.....	30
15. Orientering om ledelsesinformation ultimo februar 2026.....	32
16. Generel orientering.....	35
Lukket: 17. Orientering fra formand, medlemmer og direktør - (Lukket punkt).....	36
Lukket: 18. Underskriftsside - (Lukket punkt).....	37

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

26/1057

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Godkendt.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 2: Lukket: 2. Godkendelse af indgåelse af kontrakt - (Lukket punkt)

25/21555

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 3: 3. Godkendelse af udvidelse af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026

26/249

Sagsresumé

I Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023 – 2026 er der fokus på at fremme sunde vaner i alle livets faser. Dette fokus bliver udmøntet i Sundhedsplanerne 2023 – 2026, hvor der blandt andet er fokus på at udvikle og afprøve indsatser til fremme af gode søvnvaner. Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden i Sundhedscentret afprøver derfor i 2026 søvnindsatser målrettet småbørnsfamilier, dagtilbud, skolebørn og deres forældre samt voksne borgere.

Indsatserne understøtter Sundhedsstyrelsens anbefalinger om at inkludere søvn som et fokusområde i den kommunale forebyggelsesindsats. Indsatserne understøtter ligeledes Byrådets Vision 2022 – 2025 på fokusområdet ”Et godt liv”.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget godkendte den 4. februar 2026 udvikling og afprøvning af søvnindsatser i Sundhedscentret. Udgifterne til disse indsatser kan afholdes indenfor en samlet økonomisk ramme på 150.000 kr. Udvalget godkendte at indsatserne finansieres via politikområde 13.01 ”Sundhedsfremme og Forebyggelse” under Sundhedsplan 4 ”Vaner”.

Forvaltningen har på baggrund af Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets ønske nu udarbejdet et udvidet forslag til søvnindsatser. Formålet er dermed at fremme trivsel, sundhed og gode søvnvaner blandt borgere i alle aldre.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at godkende

- Udvidelse af søvnindsatser i Sundhedscentret 2026
- finansiering af søvnindsatserne via politikområde 13.01 ”Sundhedsfremme og Forebyggelse”.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at søvn indgår som en central forebyggelsesfaktor på linje med kost, fysisk aktivitet, alkohol og nikotin, fordi god søvn styrker trivsel og forebygger sygdom. Søvn påvirker helbred, humør og indlæringssevne, mens dårlig søvn øger risikoen for hjertekarsygdom, type 2-diabetes samt psykiske problemer som stress og depression. Statens Institut for Folkesundhed peger på, at 15 pct. af voksne danskere har været meget generet af søvnproblemer inden for de seneste 14 dage, og at tendensen er stigende. Det gør søvn til et relevant indsatsområde på det kommunale forebyggelsesområde.

Det fremgår ligeledes af den nye sundhedsprofilundersøgelse 2025, at søvn er et væsentligt problem i Sønderborg Kommune. Cirka 11–12 % af de voksne føler aldrig eller næsten aldrig, at de får søvn nok, og knap 17 % oplever dårlig søvnkvalitet.

Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2023–2026 prioriterer tidlig sundhedsfremmende og forebyggende indsats med fokus på sunde vaner, herunder god søvn. Målsætningen er at reducere andelen af borgere, der aldrig føler sig udhvilede.

I løbet af 2026 vil Sundhedscentret udvikle og afprøve nye indsatser med fokus på søvn. Indsatserne understøtter kommunens sundhedspolitik og Sundhedsstyrelsens anbefalinger om at indtænke søvn som en del af forebyggelsesarbejdet. Indsatserne har til hensigt at forbedre trivsel og livsvilkår for borgere i Sønderborg Kommune. Indsatserne tilbydes i regi af Sundhedsplejen og Forebyggelsesenheden.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget godkendte den 4. februar 2026 udvikling og afprøvning af søvnindsatser i Sundhedscentret for:

- Kommende forældre, forældre til børn i alderen 0-6 år og personale i dagtilbud
- Skolebørn og deres forældre
- Voksne borgere

Forvaltningen foreslår, at indsatsen udvides til at omfatte alle aldersgrupper. Det betyder at der i 2026 vil være fokus på søvnindsatser i regi af både Sundhedsplejen, Ungeteamet og Forebyggelsesenheden.

Udvidelsen omfatter følgende tiltag:

- Sundhedsplejen
 - Her vil der i distrikt Als i 2026 blive afprøvet muligheden for at tilbyde skolebørn op til tre trivselssamtaler, hvor der arbejdes målrettet med skolebarnets søvn og trivsel. Afhængig af barnets alder, arbejdes der med barnet og/eller forældre.
 - Der tilbydes oplæg om søvn og trivsel på forældremøder på folkeskoler i distrikt Als.
- Ungeteamet
 - Der vil være et styrket fokus på søvn i oplæg på ungdomsuddannelserne.
 - Der vil være tilbud om individuel søvnvejledning for unge i Sundhedscentret.
- Kompetenceudvikling
 - Temadag for sundhedsplejens medarbejdere om søvn hos 6-16 årige. Temadagen afvikles i samarbejde med Center for Børn og Unges søvn
 - Kompetenceløft af to sundhedskonsulenter i Ungeteamet til at varetage den individuelle søvnvejledning til de unge.

Tidsplan og evaluering

Kompetenceudvikling og afprøvning af indsatserne finder sted i 2026. Med udgangen af 2026 evalueres indsatserne. Evalueringen forelægges Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget.

Økonomi

Forvaltningen estimerer, at udgifterne til udvidelsen af indsatserne kan afholdes indenfor en økonomisk ramme på 75.000 kr., der foreslås finansieret via politikområde 13.01 "Sundhedsfremme og Forebyggelse" under Sundhedsplan 4 "Vaner". Under Sundhedsplan 4 er der afsat en budgetramme på 300.000 kr. i 2026 til afprøvning af søvnindsatser. Med en godkendelse af den udvidede indsats vil der være et forventet forbrug på 225.000 kr. i 2026 på budgetrammen til afprøvning af søvnindsatser.

Aktivitet	Beløb
Temadag i Sundhedsplejen – søvn 6-16 årige	30.000 kr.
Uddannelse af yderligere to søvnvejledere i Forebyggelsesenheden (inkl. Udgift til transport og overnatning)	15.000 kr.
Udgift til kommunikationsplan for søvnindsatsen	30.000 kr.
I alt	75.000 kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker via politikområde 13.01 ”Sundhedsfremme og Forebyggelse” under Sundhedsplan 4 ”Vaner”.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Godkendt.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 4: Lukket: 4. Godkendelse af udkast til delingsaftale specialiseret rehabilitering, specialiseret genoptræning og dele af avanceret genoptræning - (Lukket punkt)

26/279

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 5: 5. Godkendelse af første bevillingsrevision 2026 - Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget

26/4326

Sagsresumé

Tre gange i 2026 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision 2026 er vedlagt. Forslaget til 1. bevillingsrevision er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer.

Til første bevillingsrevision i april 2026 viser forvaltningens gennemgang, at Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalgets driftsbudget 2026 reduceres med 0,121 mio. kr. og fremover øges med 0,024 mio. kr. og anlægsbudgettet med 0,150 mio. kr. i 2026.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, at Byrådet godkender at

- at driftsbudgettet reduceres med 0,121 mio. kr. i 2026 og øges med 0,024 mio. kr. i 2027 og overslagsår.
- at anlægsbudgettet øges med 0,150 mio. kr. i 2026.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet.

Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

Økonomiudvalget har, i forbindelse med godkendelse af budgethandleplanen 2027-2030 i marts 2026, besluttet, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2026.

Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2026 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 15 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	22. april	Økonomiudvalg
	29. april	Byråd
Anden bevillingsrevision	Uge 33 (august)	Fagudvalg
	19. august	Økonomiudvalg

	26. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	18. november	Økonomiudvalg
	25. november	Byråd

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision 2026 er vedlagt.
Forslaget til 1. bevillingsrevision er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer.

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg.

Flytning af budgetter mellem politikområder, både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved bevillingsrevisionerne.

Forvaltningerne har nedenstående ændringer til det korrigerede budget.

Flytning mellem politikområder/udvalg:

- Politikområde 15.22 Ungdommens uddannelsesvejledning øges varigt med 0,035 mio. kr. pga. UU vejledningsopgave (lovbundet opgave) i forbindelse med juniormesterlære flyttes til UU vejledningen.
- Politikområde 13.01. Sundhedsfremme og forebyggelse flytter 0,160 mio. kr. i 2026 til Politikområde 15.25 Ungdomsskolevirksomhed vedr. overførsel af KUI, som er godkendt af udvalget i oktober 2025.
- Politikområde 13 reduceres med 0,006 mio. kr. i 2026, stigende til 0,011 mio. kr. i 2027 og overslagsår pga. bidrag fra forvaltningen til ny Beredskabsplanlægningsfunktion.

Anlæg:

- Politikområde 13.99 Udvidelse af Tandklinik øges med 0,150 mio. kr. i anlægsrammen pga. manglende indregning af løst inventar i anlægsbevillingen. Øgning finansieres af ikke disponeret midler på politikområdet 13.18 Fællesområde.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der ske nedenstående bevillinger.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	13	-316	-11	-11	-11
	15	195	35	35	35
Anlæg/ Rådighedsbeløb	13	150			
Finansiering via:					
Drift andetsteds	BSF	-35	-35	-35	-35
	ØU	6	11	11	11
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	0	0	0	0
-----------------	----	---	---	---	---

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Udvalget anbefaler indstillingen.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Samlet oversigt over 1. bevillingsrevision 2026-230326

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 6: 6. Drøftelse af anlægsbudgettering 2027-30 - Sundheds-, Unge-, og Forebyggelsesudvalget

26/7476

Sagsresumé

Af budgethandleplanen for 2027-2030 fremgår det, at udvalgene på deres møder i april og maj møder drøfter potentielle nye anlægselementer. Herunder også omprioriteringer inden for udvalgets anlægsramme fx projekter, som ikke er igangsat, eller har vist sig urealiserbare.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling på maj-mødet, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2027-30 som særskilt bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- eventuelle nye anlægselementer.

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen for 2027-30 skal fagudvalgene på deres møder i april og maj drøfte og indstille potentielle nye anlægselementer til budget 2027-30, herunder omprioriteringer inden for udvalgets anlægsramme fx projekter, som ikke er igangsat, eller har vist sig urealiserbare.

Udvalgene har deres første drøftelser på april møderne.

De stående udvalg indtager dels en rolle som fagudvalg, dels en rolle som part i den tværgående budgetproces med fælles ansvar for realisering af de vedtagne budgettiltag.

Med afsæt i ikke-disponerede råderum på anlægssiden i år 2027-2030 forudsættes mulighed for at fremføre forslag til nye tiltag på anlægsbudgettet fra budgetåret 2027.

Ønsker om nye anlæg behandles i udvalgene med henblik på indstilling på møderne i maj.

Forslag til nye anlægselementer vil, efter udvalgenes behandling, blive vedlagt det samlede budgetmateriale for årene 2027-30 som særskilt bilag.

Vedlagt som bilag er oversigt over potentielle nye anlægselementer på udvalgets område.

Oversigten indeholder oplysninger om hvor ønsket vedrørende de konkrete anlægselementer er opstået, samt forvaltningens umiddelbare kategorisering af de enkelte projekter. Det bemærkes, at kategoriseringen alene er udtryk for en administrativ vurdering og at alle projekter vil være genstand for politisk beslutning og prioritering.

Kategoriseringen 1-3 dækker over følgende principper:

1. Projektet vurderes at være ufravigeligt af hensyn til lovgivning, tidligere politiske beslutninger eller lignende.
2. Projektet vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.
3. Projektet vurderes administrativt ikke hensigtsmæssigt i øjeblikket af tidsmæssige hensyn eller lignende, men vurderes at skulle indgå i en politisk prioritering.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet eventuelle nye anlægselementer vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Drøftet.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Anlægselementer samlet - budgetlægning 2027-2030

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 7: 7. Drøftelse af budgetoverholdelse og omprioriteringer i driften - budget 2027-2030

26/7476

Sagsresumé

Af budgethandleplanen, der definerer budgetprocessen for budget 2027-2030, fremgår det, at fagudvalgene på deres møder i april og maj, skal drøfte og godkende forslag til, hvorledes udvalgets udmeldte økonomiske ramme for 2027 kan overholdes.

Økonomi- og Strategiudvalget har, som et led i årets budgetproces besluttet, at udvalgene skal pege på bidrag til identificering af samlet set 15 mio. kr. i 2027, til imødegåelse af kendte budgetudfordringer fra 2027. Udvalgets andel af de 15 mio. kr., fremgår af budgethandleplanen, og udgør 0,6 mio. kr.

Fagudvalgene skal således på april-mødet drøfte hvilke konkrete budgetforslag, herunder reduktioner og omprioriteringer, der vil sikre balance i udvalgets budget 2027-2030 samt bidrage til udvalgets andel af de 15 mio. kr. Endvidere kan udvalgene drøfte eventuelle temaer, samt finansiering heraf, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Et samlet overblik fra de forskellige fagudvalgs beslutninger om budgetoverholdelse, bidrag til imødegåelse af kendte budgetudfordringer og omprioriteringer på maj-møderne, forlægges Økonomi- og Strategiudvalget i juni.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- Bidrag til at imødegå kendte budgetudfordringer på 15 mio. kr.

og

- Eventuelle forslag til driftsomprioriteringer indenfor egne driftsrammer

og

- Eventuelle forslag til temaer, inkl. finansiering, som udvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger

Sagsfremstilling

Jævnfør budgethandleplanen for 2027-2030, der fastlægger de centrale spilleregler og proces for årets budgetproces, tager udvalgene hul på budgetprocessen for budget 2027-30 på deres april-møder. Drøftelserne genoptages på maj-møderne, hvor fagudvalgene godkender de forslag, som de ønsker skal gå videre i budgetprocessen.

Økonomi- og Strategiudvalget har i årets budgethandleplan besluttet, at udvalgene skal pege på bidrag til identificering af samlet set 15 mio. kr. i Sønderborg kommune til imødegåelse af kendte budgetudfordringer fra 2027. Udvalgets andel af de 15 mio. kr., svarende til 0,35% af serviceudgifterne, fremgår af budgethandleplanen, og udgør 0,6 mio. kr.

Forvaltningerne sætter gang i interne/eksterne analyser for at identificere bidraget og første afrapportering på disse analyser, herunder potentiale og konsekvenser, forventes forelagt i juni, mens en endelig afrapportering forventes i september/oktober 2026.

Udvalget drøfter endvidere behov for øvrige driftsomprioriteringer. Fagudvalgene kan driftsomprioritere inden for egne politikområder. Derudover kan fagudvalgene indstille til Økonomiudvalget, som viderefører til beslutning i Byrådet, at omplacere mellem politikområder inden for udvalgets ansvarsområder.

Endvidere kan fagudvalgene pege på temaer, som de ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger. Temaerne skal være ledsaget af en finansieringsplan.

På nærværende møde, drøfter fagudvalget således udvalgets bidrag til imødegåelse af kendte budgetudfordringer, eventuelle forslag til driftsomprioriteringer i budget 2027-2030 samt eventuelle forslag til temaer (inkl. finansieringsplan), som fagudvalget ønsker opmærksomhed på i de kommende budgetforhandlinger.

Efter udvalgenes møder i maj, præsenteres et samlet overblik over fagudvalgenes beslutninger, for Økonomi- og Strategiudvalget på juni-mødet, med henblik på at indgå i den videre budgetlægningsproces:

- Hvorledes bidrag til budgetudfordringer identificeres
- Anmodninger om budgetflytninger mellem politikområder og/eller udvalg
- Temaer til den videre budgetproces, inkl. finansieringsforslag.

Til inspiration er prioriteringslisten af opgaver på Sundheds-, Unge-, og Forebyggelsesudvalget samt Sundhedsplanen for budget 2024-2026 vedlagt som bilag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Indstilling af temaer til budgetprocessen, bidrag til budgetudfordring og eventuel driftsomprioritering mellem udvalgets politikområder vil indgå i den politiske budgetfase.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Drøftet.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Bilag - bidrag til budgetudfordring fra 2027 (udvalgsfordelt)

Prioriteringsliste af opgaver på Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesområdet

Sundhedsplanen for budget 2024-2026

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 8: 8. Drøftelse af anvendelse af resultaterne fra Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025 i Sønderborg Kommune

24/26469

Sagsresumé

Resultaterne fra en af Danmarks største nationale sundhedsundersøgelser "Hvordan har du det?" 2025, blev offentliggjort den 5. marts 2026.

I Sønderborg Kommune har 2.325 borgere i alderen 16 år opefter deltaget i undersøgelsen ved at besvare et spørgeskema.

Sundhedsprofilen 2025 for Sønderborg Kommune viser en positiv udvikling fra 2021 til 2025 inden for alkohol, tobak, mental sundhed og fysisk aktivitet. I samme perioden ses et øget udfordringsbillede hvad angår forhøjet blodtryk, osteoporose, problematisk brug af henholdsvis sociale medier og energidrik, samt en markant stigning i sygefravær.

Arbejdet med Sundhedsprofilundersøgelsen understøtter Byrådets fokus på "Et godt liv" fra Vision 2022-2025.

Forvaltningen lægger op til, at Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget drøfter, hvordan resultaterne fra Sundhedsprofilen 2025 kan anvendes i politikudvikling og tiltag på sundhedsområdet.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- anvendelse af resultaterne fra Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025 i Sønderborg Kommune.

Sagsfremstilling

"Hvordan har du det?" er en af Danmarks største nationale sundhedsundersøgelser, og har til formål at beskrive forekomst og fordeling af sundhed, sygelighed og trivsel i befolkningen fra 16 år og opefter.

Sundhedsprofilen er udarbejdet i et samarbejde mellem de fem regioner, Statens Institut for Folkesundhed, SDU, og Sundhedsstyrelsen og er nu gennemført for femte gang siden 2010. Undersøgelsen fra 2025 giver både et øjebliksbillede og viser udviklingen nationalt, regionalt og på kommune niveau. At sundhedsdata opgøres på kommune niveau, understøtter Sønderborg Kommunes mulighed for at prioritere og planlægge indsatser inden for forebyggelse og sundhedsfremme.

Mens undersøgelsen er god til at beskrive "hvem, hvad og hvor", kan den ikke forklare "hvordan og hvorfor". Sundhedsprofilundersøgelsen kan derfor ses som et supplement til eksisterende data fra nationale registre, og med det forbehold, at det er borgernes egne selvrapporterede data.

Link til Sundhedsprofilundersøgelsen 2025: [Hvordan har du det_Region_Syddanmark_2025](#).

I Sønderborg Kommune fik 5.000 borgere tilsendt spørgeskemaet i februar 2025. 2.325 borgere besvarede skemaet, hvilket svarer til en svarprocent på 46,5. I Region Syddanmark er svarprocenten 45,2.

Under dataindsamlingen til undersøgelsen i 2021 var der indført en række restriktioner og tiltag i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien. Resultaterne for 2021 og udviklingen mellem 2021 og 2025 skal ses i lyset heraf.

Resultaterne herunder viser et generelt billede af sundhedsforholdene i Sønderborg Kommune, uden opdeling på fx alder eller køn.

Tabel 1: Udvalgte resultater med fokus på forbedringer fra 2021 til 2025

Tema	2017 (pct.)	2021 (pct.)	2025 (pct.)	2021- 2025 (pct. point)
Alkohol				
Drikker mere end 10 genstande i løbet af en typisk uge	14,5*	13,4	11,1	-2,3
Drikker jævnligt 5 eller flere genstande ved samme lejlighed	22,3	6,4	5,7	-0,7
Rygning og nikotin				
Daglig rygning	18,5	14,5	10,4	-4,1
Brug af mindst 1 tobaks- eller nikotinprodukt dagligt	-	17,3	14,8	-2,5
Mental sundhed og trivsel				
Særlig god/god livskvalitet	75,7	73,1	76,1	+3,0
Høj stress-score	25,8	29,9	27,3	-2,6
Højt mentalt velbefindende	-	15,3	20,4	+5,1
Angst	#	12,4	11,2	-1,2
Trist til mode det meste af tiden	-	10,5	7,8	-2,7
Ensomhed	-	10,7	9,5	-1,2
Tegn på social isolation	-	7,2	5,8	-1,4
Fysisk aktivitet				
Opfylder ikke WHO's minimumsanbefaling for fysisk aktivitet	32,2	62,9	55,3	-7,6
Dyrker slet ingen idrætsaktiviteter	-	55,5	45,2	-10,3
Moderat eller hård fysisk aktivitet	22,6	18,6	24,3	+5,7
Kost og overvægt				
Andel, der spiser kød (okse, kalv, svin eller lam) som varm mad mindst 5 gange om ugen	#	24,0	18,7	-5,3
Svær overvægt (BMI=30)	19,9	21,3	20,2□	-1,1

*I 2017 var SST's lavrisikogrænse hhv. 7 og 14 genstande for hhv. kvinder og mænd.

#Her findes der kun resultater på regionsniveau.

□Trods et lille fald, ligger niveauet stadig væsentligt over niveauet fra 2010 på 15,6 pct.

Tabel 2: Udvalgte resultater med fokus på forværringer fra 2021 til 2025:

Tema	2017 (pct.)	2021 (pct.)	2025 (pct.)	2021- 2025 (pct. point)
Helbred og sygdom				
Forhøjet blodtryk	25,5	25,4	29,8	+4,4
Osteoporose	5,7	5,4	6,5	+1,1
Sygefravær				
Sygefravær inden for de seneste 14 dage blandt erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år	15,5	10,0	20,2	+10,2
Kost og energidrik				
Spiser grøntsager dagligt eller næsten dagligt	-	45,8	43,6	-2,2
Drikker energidrik mindst 1 gang ugentligt	-	-	29,4	*
Sociale medier				
Tegn på problematisk brug af sociale medier	-	-	3,7	#

*Første måling, men +5,8 pct. point i forhold til gennemsnittet for Region Syddanmark.

#Første måling, men +0,7 pct. point i forhold til gennemsnittet for Region Syddanmark.

Sundhedsprofilen 2025 viser flere positive udviklingstræk for Sønderborg Kommunes borgernes i perioden 2021-2025, herunder en styrkelse af den mentale sundhed, et fald i dagligdags rygere, færre der overskrider den ugentligt anbefalede alkoholmængde, og flere der dyrker moderat eller hård fysisk aktivitet. Der ses en negativ udvikling inden for en række sundheds-, sygeligheds- og trivselsparametre; flere borgere har forhøjet blodtryk og osteoporose, færre spiser grøntsager dagligt eller næsten dagligt, mange har et problematisk brug af sociale medier og energidrik, og så ses der en kraftig stigning i sygefravær.

Med udgangspunkt i ovenstående, foreslår forvaltningen, at Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget drøfter, hvordan resultaterne fra Sundhedsprofilen 2025 kan anvendes i arbejdet med at udvikle ny politik på området og sikre de rette sundhedstiltag for kommunens borgere.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Drøftet. Resultater bruges som afsæt til arbejdet med en ny Sundheds- og Frivillighedspolitik.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Kommunespecifikke_slides_Sønderborg Kommune

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 9: 9. Drøftelse af anvendelse af resultaterne for Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025 for unge 16-24 år i Region Syddanmark

24/26469

Sagsresumé

Resultaterne fra en af Danmarks største nationale sundhedsundersøgelser "Hvordan har du det?" 2025 er nu tilgængelige. Med sundhedsprofilen er det muligt at fokusere på resultaterne for unge i alderen 16-24 år på regionsniveau.

Sundhedsprofilen 2025 viser en positiv udvikling i perioden 2021 til 2025 for de 16-24-årige unge i Region Syddanmark inden for rygning, nogle områder inden for mental sundhed og fysisk aktivitet. I samme perioden ses et øget udfordringsbillede hvad angår alkohol, mental sundhed, højt forbrug af energidrik samt mange med tegn på afhængighed af sociale medier. Generelt ses et større udfordringsbillede for de unge kvinder i forhold til de unge mænd.

Arbejdet med Sundhedsprofilundersøgelsen understøtter Byrådets fokus på "Et godt liv" fra Vision 2022-2025.

Forvaltningen lægger op til, at Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget drøfter, hvordan resultaterne fra Sundhedsprofilen 2025 på ungeområdet kan anvendes i politikudvikling og tiltag på sundheds- og ungeområdet.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- anvendelse af resultaterne fra Sundhedsprofilen "Hvordan har du det?" 2025 for unge 16-24 år i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025 indeholder resultater for forekomst og fordeling af sundhed, sygelighed og trivsel i befolkningen. Heri er det muligt at fokusere på udviklingen blandt unge fra 16-24 år. Resultaterne er offentliggjort alders- og kønsopdelt på regionsniveau, hvorfor resultater for unge 16-24 år ikke kan bero på resultater i Sønderborg Kommune, men bygger på resultater fra Region Syddanmark. Forvaltningen er i dialog med Region Syddanmark om data på Sønderborg Kommune-niveau.

Link til Sundhedsprofilundersøgelsen 2025: [Hvordan har du det Region Syddanmark 2025](#)

I Region Syddanmark fik 8.174 borgere i alderen 16-24 år tilsendt spørgeskemaet i februar 2025. 2.226 borgere besvarede skemaet, hvilket svarer til en svarprocent på 27,2.

Under dataindsamlingen til undersøgelsen i 2021 var der indført en række restriktioner og tiltag i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien. Resultaterne for 2021 og udviklingen mellem 2021 og 2025 skal ses i lyset heraf.

Tabel 1 herunder, viser udvalgte resultater fra Sundhedsprofilen 2017, 2021 og 2025 for unge 16-24 år i Region Syddanmark, opdelt på køn, hvor M=mænd og K=kvinder.

Tabel 1: Udvalgte resultater for unge 16-24 år i Region Syddanmark med særlig fokus på udviklingen fra 2021-2025.

Tema	2017 (procent)	2021 (procent)	2025 (procent)	2021-2025 (procentpoint)
------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------------------------

	M	K	M	K	M	K	M	K
Tobaks- og nikotinprodukter								
Andel, der ryger dagligt	18,7	14,2	10,8	9,2	5,1	5,2	-5,7	-4,0
Andel, der ryger 15 = om dagen	7,4	5,2	3,9	1,9	0,8	0,9	-3,1	-1,0
Andel, der bruger 1 = tobaks- eller nikotinprodukt dagligt	-	-	23,5	13,3	21,1	15,2	-2,4	+1,9
Alkohol								
Andel, der drikker = 10 genstande i løbet af en typisk uge	-	-	20,3	12,0	21,8	16,5	+1,5	+4,5
Andel, der har tegn på svære/moderate alkoholproblemer	11,5	7,2	5,1	3,2	5,1	4,5	0	+1,3
Andel, der ikke har drukket alkohol inden for de seneste 12 mdr.	10,3	13,7	12,6	15,2	15,0	13,9	+2,4	-1,3
Mental sundhed og trivsel								
Andel med en særdeles god eller god livskvalitet	83,1	79,8	74,2	71,7	80,5	72,3	+6,3#	+0,6#
Andel, der har en høj score på stressskalaen	21,8	42,2	29,5	52,5	27,7	50,6	-1,8*	-1,9*
Andel, der har lavt selvværd	-	-	15,4	30,6	17,9	35,0	+2,5	+4,4
Andel, der hele tiden eller det meste af tiden har følt sig trist til mode i de sidste 4 uger	-	-	14,5	23,9	9,0	16,6	-5,5	-7,3
Fysisk aktivitet								
Andel, der ikke opfylder WHO's minimumsanbefaling for fysisk aktivitet	20,6	22,7	50,1	55,1	36,0	51,7	-14,1*	-3,4*
Andel med moderat/hård fysisk aktivitet i fritiden	51,9	35,6	43,3	30,4	53,6	33,3	+10,3	+2,9#
Andel, der slet ikke dyrker nogen former for idrætsaktiviteter	-	-	42,3	42,7	27,2	38,3	-15,1	-5,4
Energidrik								
Drikker energidrik mindst 1 gang ugentlig	-	-	-	-	39,7	26,9	-	-
Brug af sociale medier								
Tegn på afhængighed af sociale medier	-	-	-	-	3,9	13,1	-	-
Søvn								
Andel, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet	15,1	18,2	16,9	17,5	13,4	19,9	-3,5	+2,4

#Trods stigning, ligger 2025-værdien under 2017-niveau.

*Trods fald, ligger 2025-værdien over 2017-niveau

Sundhedsprofilen 2025 viser flere positive udviklingstræk for de unge 16-24-årige i Region Syddanmark i perioden 2021-2025, herunder et fald i rygning for både mænd og kvinder, mange har en særdeles god eller god livskvalitet, færre føler sig triste til mode, og så ses en række markante forbedringer hvad angår fysisk aktivitet. Af negative udviklingstræk ses en stigning i andelen der drikker flere genstande end det anbefalede på en typisk uge – særligt hos de unge kvinder, flere

af de unge har lavt selvværd – og flere kvinder end mænd, mange unge har et forbrug af energidrik – særligt mange unge mænd, og så viser mange unge kvinder tegn på afhængighed af sociale medier.

Med udgangspunkt i ovenstående, foreslår forvaltningen, at Sundhed-, Unge og Forebyggelsesudvalget drøfter, hvordan resultaterne fra Sundhedsprofilen 2025 for unge 16-24 år kan anvendes i arbejdet med at udvikle ny politik på området og sikre de rette sundhedstiltag for de unge. Desuden foreslår forvaltningen, at unge i Sønderborg Kommune involveres i drøftelsen af resultaterne og deres anvendelse.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Drøftet.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Kommunespecifikke_slides_Sønderborg Kommune

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 10: 10. Drøftelse af videreudvikling af LOOK AT ME

25/4673

Sagsresumé

LOOK AT ME er et projekt, der formidler unges personlige fortællinger om identitet, pres, ensomhed, håb og fællesskab i Sønderborg Kommune.

Projektet blev gennemført i mindre skala i 2025, hvor det viste et stort potentiale som både formidlings- og dialogredskab i arbejdet med unges trivsel og stemmer i lokalsamfundet.

Der er derfor et ønske om en fælles drøftelse af mulighederne for at videreudvikle og udvide projektet, herunder både i omfang og faglig dybde, så projektet i højere grad kan understøtte tværfagligt samarbejde om unges trivsel.

Projektet LOOK AT ME understøtter Byrådets vision 2022-2025 på fokusområderne ”Et godt liv” og ”Uddannelser”.

Fagkonsulent Anette Gregersen Krogh deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at drøfte

- en udvidelse af projektet LOOK AT ME

Sagsfremstilling

LOOK AT ME er en tværetetisk kunst- og ungeindsats, der har til formål at styrke trivsel blandt unge i alderen 15–30 år i Sønderborg Kommune. Gennem fotografi, lydfortællinger og faciliterede samtalerum skaber projektet en tryk platform, hvor unge kan udtrykke identitet, sårbarhed og håb. Projektet anvender kunst og kultur som en aktiv løftestang for mental sundhed og fællesskab.

Projektet skaber et rum, hvor unge kan opleve:

- at deres oplevelser ikke står alene
- at sårbarhed kan deles uden at blive vurderet eller bedømt
- at kunst kan fungere som et sprog for det, der ellers kan være svært at formulere.

Projektet blev i 2025 gennemført i en mindre skala. Projektet blev lanceret med en fernisering på Mejeriet og efterfølgende udstillet på Sønderborg Kommunes biblioteker, Forberedende Grunduddannelse (FGU), ungdomsuddannelser og Ungecenter.

Ved at spejle sig i andre unges fortællinger styrkes oplevelsen af normalisering og fællesskab. Projektet bidrager dermed til at forebygge ensomhed og styrke mental trivsel gennem kulturel deltagelse. Samtidig kan projektets indsamlede fortællinger bidrage med nuanceret, kvalitativ viden til et ungeområde, der i høj grad er præget af kvantitative opgørelser, f.eks. i forhold til forståelsen af, hvorfor nogle unge står uden for uddannelse og beskæftigelse.

En videreudvikling af projektet vil bygge videre på de erfaringer, der allerede er gjort, og skalere indsatsen både i omfang og i faglig dybde. Udvidelsen vil tage afsæt i tre centrale elementer:

Kvalitativ empiri:

Projektet vil kunne bidrage med kvalitative indsigter, der kan nuancere arbejdet med bl.a. den kommende sundheds- og frivillighedspolitik, implementeringen af handleplaner for børn- og familiepolitikken samt indblik ind til den kommunale ungeindsats.

Etablering af et ung-til-ung-univers:

Udvidelsen vil have et styrket ung-til-ung-perspektiv, blandt andet ved at interviewene gøres tilgængelige som podcasts. Derudover arbejdes der med etablering af en eventuel gå-rute i Sønderborg by samt udvikling af undervisningsmateriale med fokus på at styrke fællesskaber, forebygge ensomhed, der kan anvendes i bl.a. udkolingen, FGU og ungdomsuddannelser.

Øget synlighed om ungdomslivet i Sønderborg Kommune:

Projektet kan bidrage til øget synlighed omkring det at være ung i Sønderborg Kommune – både lokalt og nationalt, f.eks. ved udstillinger til Kultur- og Idrætsnatten, Augustiana, Radar og Kultur og Ungemødet på Mors.

Projektet skal ses ind som en understøttelse af Sønderborg Kommunes arbejde med unge, hvilket ligger i forlængelse af kommunens aktuelle 2. plads i kåringen af Årets Ungdomskommune 2026 (Dansk Ungdoms Fællesråd).

Projektet skaber dermed ikke alene en enkeltstående udstilling, men en model for, hvordan det kan fungere som et vedvarende redskab i arbejdet med unges trivsel.

Sønderborg Kommunes Ungdomsråd besluttede den 2. marts 2026 at støtte en udvidelse af projekt LOOK AT ME 2.0. med 10.000 kr. Der er desuden indsendt en ansøgning til Region Syddanmarks kulturpulje, hvorfra der forventes svar i juli 2026. Der er ansøgt om 250.000 kr.

De unge afgiver forudgående samtykke til brug af lyd, film og portræt i forbindelse med interviewet og kan til enhver tid trække deres samtykke tilbage. Projektet tilstræber at skabe et trygt rum, hvor de unge selv bestemmer, hvad de ønsker at dele. Udvælgelse af portræt, lyd og øvrigt materiale sker i tæt samarbejde med den unge.

Der henvises til bilag, som indeholder projektbeskrivelse, oversigt over mulige etaper i processen samt estimeret budget for LOOK AT ME 2.0.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Drøftet.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 11: 11. Orientering om hjerneskadeområdet

26/9066

Sagsresumé

Borgere, der har fået en hjerneskade fx blodprop i hjernen, hjerneblødning m.m. eller pårørende til en hjerneskadet, kan få råd og vejledning hos Sønderborg Kommunes hjerneskadekoordinatorer.

Hjerneskadekoordinatorerne har en væsentlig rolle i den relationelle koordinering af specialiserede forløb i Sønderborg kommune.

Koordinering på hjerneskadeområdet kan ses i sammenhæng med kommunens sundhedspolitik, der beskriver: ”Vi møder borgerne i øjenhøjde og hjælper med at se muligheder. Vi sikrer tryghed, omsorg og støtte til dem, der har brug for det, så alle kan trives og udvikle sig.”

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har ønsket en orientering om hjerneskadeområdet – også set i lyset af sundhedsreformen.

Hjerneskadekoordinator Randi Fuglsang deltager for at orientere om området.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Borgere, der har fået en hjerneskade fx blodprop i hjernen, hjerneblødning m.m. eller er pårørende til en hjerneskadet, kan bruge Sønderborg Kommunes hjerneskadekoordinatorer.

Derudover samarbejder hjerneskadekoordinatorerne med medarbejdere i Sønderborg kommune i forhold rådgivning og vejledning om indsatser både kommunale og frivillige.

Hjerneskadekoordinatorerne fungerer som kontaktperson mellem sygehus, kommune og eksterne rehabiliteringstilbud. De hjælper hjerneskadede borgere med rådgivning og vejledning i forhold til håndtering af ændrede livsvilkår i hjemmet, i fritiden og i forhold til arbejdet. Derudover har hjerneskadekoordinatorerne en væsentlig rolle i den relationelle koordinering af specialiserede forløb i Sønderborg kommune.

Hjerneskadekoordinatorerne kan vejlede om de tilbud, der er i Sønderborg Kommune herunder:

- forsørgelse, arbejde og fritid
- familie og netværk
- træning og forebyggelse
- aktivitet og uddannelse
- bolig og hjælpemidler
- at klare hverdagen
- ledsagelse og transport
- pleje og omsorg
- vejledning til pårørende.

Hjerneskadekoordinatorerne foretager ikke en egentlig sagsbehandling og har ikke kompetence til at ændre kommunale afgørelser.

To gange årligt afholder hjerneskadekoordinatorerne kursusforløb for pårørende.

Hjerneskadekoordinatorerne henviser også til frivillige tilbud, fx Købmandsgården i Dybbøl på den tidligere Bülow Skole.

Koordinering på hjerneskadeområdet kan ses i sammenhæng med kommunens sundhedspolitik, der beskriver: ”Vi møder borgerne i øjenhøjde og hjælper med at se muligheder. Vi sikrer tryghed, omsorg og støtte til dem, der har brug for det, så alle kan trives

og udvikle sig.”

Hjerneskadekoordinering er beskrevet i en kvalitetsstandard (bilag).

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Kvalitetsstandard Hjerneskadekoordination

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 12: 12. Orientering om Socialkompas

26/5809

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har gennem mange år haft et tæt samarbejde med kommunens mange frivillige sociale og sundhedsfremmende foreninger, organisationer og grupper.

Som en del af samarbejdet synliggør kommunen en samlet oversigt over de frivillige sociale og sundhedsfremmende tilbud gennem Frivilligguiden. Denne guide er tilgængelig både på kommunens hjemmeside og i fysisk form.

Som supplement hertil har forvaltningen indgået en aftale med Socialkompas.dk, en digital platform, der tilbyder flere detaljerede søgemuligheder end Frivilligguiden.

Socialkompas skal ses som et supplement til den fysiske Frivilligguide, som fortsat anvendes af blandt andre kommunens frontpersonale. Den nuværende digitale udgave af Frivilligguiden udfases til fordel for den nye platform.

Det frivillige sociale og sundhedsfremmende område understøtter Byrådets vision 2022-2025 på fokusområdet ”Et godt liv”, hvor der er fokus på at samarbejde tæt med foreninger og frivillige. Ligeledes understøttes kommunens politik for det frivillige, sociale og sundhedsfremmende område 2024-2026.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har gennem mange år haft et tæt samarbejde med kommunens frivillige sociale og sundhedsfremmende område, som dækker syv forskellige målgrupper og omfatter i alt 160 foreninger, organisationer og grupper – alle lokalt forankret i kommunen.

Som en del af samarbejdet synliggøres kommunens Frivilligguide, som er en samlet og fyldestgørende oversigt over tilbud på det frivillige sociale og sundhedsfremmende område i Sønderborg Kommune. Guiden er tilgængelig på kommunens hjemmeside og findes også i fysisk form som en mindre håndbog. Kommunens frontpersonale anvender ofte guiden som opslagsværk i mødet med borgere, der kan have gavn af relevante tilbud.

Som supplement til Frivilligguiden har forvaltningen indgået en udgiftsfri samarbejdsaftale med Socialkompas.dk – en platform drevet af Frivilligcentre & Selvhjælp Danmark.

Indgåelse om samarbejdsaftalen er gennemført i tæt dialog med bestyrelsen for Foreningen Frivillighedens Hus, som repræsenterer de 7 målgrupper inden for det frivillige sociale og sundhedsfremmende område. Bestyrelsens involvering har sikret lokal forankring og ejerskab af aftalen, og repræsentanterne har sammen med forvaltningen underskrevet aftalen som indikation på deres medansvar og engagement.

Som en del af aftalen er det besluttet, at drift og vedligeholdelse af platformen organisatorisk forankres i Frivillighedens Hus. Her varetager kommunens to medarbejdere den administrative drift, herunder opsætning, kvalitetssikring samt løbende opdatering af de enkelte tilbud. Denne organisering sikrer en tæt kobling mellem kommunen og det frivillige sociale område samt en løbende tilpasning af platformen til lokale behov.

Socialkompas.dk er en digital platform og et brobygningsværktøj, der – ligesom Frivilligguiden – samler frivillige foreningers tilbud og aktiviteter ét sted. Platformen adskiller sig ved at tilbyde avancerede filtrerings- og søgemuligheder. Brugere kan søge efter aktiviteter ud fra tid, sted, målgruppe eller type af aktivitet, hvilket gør det nemt for borgere at finde relevant hjælp, støtte eller fællesskaber til specifikke målgrupper.

Socialkompas skal derfor ses som et supplement til den fysiske udgave af Frivilligguiden. Med indførelsen af platformen udfases den nuværende elektroniske udgave af Frivilligguiden til fordel for Socialkompas.

Plattormens formål og funktioner:

- Overblik over tilbud: Den fungerer som et brobygningsværktøj mellem borgere, foreninger og kommunen.
- Filtrering og søgning: Brugere kan søge efter aktiviteter efter tid, sted, målgruppe eller type af aktivitet.

Målgrupper:

- Borgere og pårørende: Kan hurtigt finde hjælp til livskriser eller nye fællesskaber.
- Frivillige foreninger, organisationer og grupper: Får en plattform til at synliggøre deres aktiviteter og tilbud gratis.
- Kommunale medarbejdere: Kan bruge siden til at vejlede borgere videre til relevante indsatser i civilsamfundet.

Socialkompasset udrulles løbende i landets kommuner og udgør et centralt redskab til at styrke samspillet mellem borgerne og civilsamfundet. Plattformen bidrager til øget synlighed, bedre koordinering og lettere adgang til frivillige sociale tilbud på tværs af kommunen.

Den lokale implementering og forankring sker i tæt dialog med foreningerne. Udrulningen af Socialkompasset præsenteres i forbindelse med det årlige dialogmøde mellem Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget og det frivillige sociale og sundhedsfremmende område i maj.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 13: 13. Orientering om March Mod Ensomhed 2026

26/5808

Sagsresumé

Sønderborg Kommune er i august 2026 værtskommune for March Mod Ensomhed. March Mod Ensomhed er et landsdækkende arrangement med fokus på ensomhed og på den sundheds- og samfundsudfordring, som ensomhed udgør. Marchen bygger på, at ensomhed kan forebygges gennem stærke fællesskaber, og derfor går initiativtageren Patrick Cakirli kun, når han har følgeskab.

March mod Ensomhed understøtter Sønderborg Kommunes politik for det frivillige, sociale og sundhedsfremmende område 2024–2026, hvor indsatsen mod ensomhed er et af de bærende elementer. Samtidig understøtter initiativet Byrådets vision 2022–2025 inden for fokusområdet "Et godt liv", hvor der lægges vægt på et tæt samarbejde med foreninger og frivillige.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommunes politik for det frivillige sociale og sundhedsfremmende område 2024–2026, "Fællesskaber er noget, vi skaber sammen", beskriver fire fokusområder, som kommunen ønsker at styrke i politikken levetid. Visionerne for de fire fokusområder er omsat til konkrete og målbare indsatser i hver deres frivillighedsplan, der sætter retning for arbejdet og sikrer opfølgning på målene.

Et af fokusområderne er "Ensomhed". Dette område er uddybet i frivillighedsplanen, hvor blandt andet "March Mod Ensomhed" er en central aktivitet. Initiativet skal understøtte, at kommunen når de fastsatte mål inden for fokusområdet. Eventet er en årlig tilbagevendende begivenhed. Initiativtageren, Patrick Cakirli, gennemfører March Mod Ensomhed fra uge 32 til og med uge 41. I denne periode vandrer han cirka 2.000 kilometer gennem Danmark.

Formålet med marchen er at sætte nationalt fokus på ensomhed som en væsentlig sundheds- og samfundsudfordring. Konceptet bygger på en grundlæggende forståelse af, at ensomhed blandt andet kan forebygges og afhjælpes gennem stærke og inkluderende fællesskaber. Derfor vandrer Patrick Cakirli kun, når han har følgeskab – han må ikke gå alene. Dette princip er et centralt og symbolsk element i marchen og understreger budskabet om, at fællesskab, sammenhængskraft og social ansvarlighed er afgørende i indsatsen mod ensomhed.

Sønderborg Kommune har været værtskommune for March mod Ensomhed hvert år fra 2021-2024. Den landsdækkende march blev ikke gennemført i 2025. I perioden 2021–2024 deltog op mod 250 borgere hvert år til de to vandredage inden for Sønderborg Kommunes grænser, hvilket vidner om stort lokalt engagement og bred opbakning til indsatsen mod ensomhed. I år lægger March Mod Ensomhed vejen forbi Sønderborg Kommune søndag den 30. august og mandag den 31. august. Forvaltningen lægger op til, at Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget igen i år inviterer alle borgere til at gå nogle kilometer sammen i kampen mod ensomhed.

Programmet starter søndag den 30. august kl. 10.50 ved Frivillighedens Hus i Sønderborg, hvor deltagerne modtager sikkerhedsveste og vand til turen. Set i et bæredygtigheds perspektiv er sikkerhedsvestene genanvendelige og vil blive brugt igen ved fremtidige udgaver af arrangementet.

Herefter tilbydes gratis bustransport til Fynshav Færgehavn, hvor marchen starter under ledelse af Sønderborg Garden. På ruten mod Sønderborg Rådhus vil der være orienteringsposter, som informerer deltagerne om lokale fællesskaber. Undervejs vil deltagerne få frokostforplejning samt mulighed for en fælles pause med kaffe og frisk frugt.

Der har været tradition for at afslutte dagen med gratis fællesspisning og oplæg i Frivillighedens Hus. I år har Ensomhed Danmark valgt at gøre fællesspisningen til et kommercielt arrangement, hvor et eventuelt overskud tilfalder Ensomhed Danmark. På denne baggrund har Sønderborg Kommune besluttet ikke at være vært for en afsluttende fællesspisning i år.

I stedet afsluttes marchen med et fællesfoto foran Sønderborg Rådhus. Initiativtageren vil, som det også sker i mange andre kommuner, indgå en aftale med en anden aktør om et selvstændigt aftenarrangement, hvor alle kan deltage i fællesspisningen mod betaling.

Mandag den 31. august starter marchen kl. 7.30 ved Sønderborg Rådhus. Deltagerne bydes på kaffe og croissant, de får udleveret sikkerhedsveste og vand, inden turen går mod Aabenraa. Undervejs vil der være samme forplejning som dagen før; frokost, kaffe og frisk frugt.

Dagen afsluttes ved kommunegrænsen til Aabenraa kommune, hvor deltagerne tager afsked med initiativtageren. Derefter vil der være bustransport tilbage til Sønderborg Rådhus for de deltagere, der har gået hele ruten.

Økonomi

Budgetdisponeringer til March mod Ensomhed 2026

Klistermærker med logo til trafikveste	3.000 kr.
Transport	13.000 kr.
Forplejning	8.000 kr.
Sønderborg Garden	6.000 kr.
Total	30.000 kr.

Udgifter til March mod Ensomhed 2026 udgøre i alt 30.000 kr. March mod Ensomhed 2026 finansieres på politikområde 13.09 Frivilligt Socialt og sundhedsfremmende arbejde. Budgetrammen til frivilligt socialt- og sundhedsfremmende arbejde udgør i 2026 3,1 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 14: 14. Orientering om økonomisk støtte til SKILLS i 2026

26/2829

Sagsresumé

Erhvervsskolerne i Sønderjylland søger om økonomisk tilskud til aktiviteter på folkeskolerne i Aabenraa, Haderslev, Tønder og Sønderborg Kommuner, med formålet at fremme de unges valg af erhvervsuddannelse.

Ansøgningen omfatter støtte til SKILLS for 8. og 9. klasser og T.E.G. Solution (Technologi, Education, Global Environment) for 7. klasser i 2026 og 2027.

Det forudsættes, at de øvrige sønderjyske kommuner støtter SKILLS med et samlet beløb fra de fire kommuner på 336.781 kr. i 2026. Fordelingen mellem kommunerne sker ud fra indbyggertal. Sønderborg Kommune bidrager med 111.405 kr. jf. fordelingsnøglen. Støtten gives under forudsætning af, at de andre sønderjyske kommuner ligeledes giver tilskud. Sagen er koordineret mellem de sønderjyske kommuner.

SKILLS understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om at skabe forudsætninger for, at alle børn og unge udnytter deres fulde potentiale og tager en uddannelse uanset forudsætninger og baggrund.

Sagen forelægges til Børn-, Skole- og Familieudvalgets beslutning samt til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets orientering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Erhvervsskolerne i Sønderjylland søger om økonomisk tilskud til aktiviteter på folkeskolerne i Aabenraa, Haderslev, Tønder og Sønderborg Kommuner, med formålet at fremme de unges valg af erhvervsuddannelse.

Ansøgningen omfatter støtte til SKILLS for 8. og 9. klasser og T.E.G. Solution (Technologi, Education, Global Environment) for 7. klasser, for 2026 og 2027.

SKILLS for 8. og 9. klasser:

SKILLS er en aktivitet, hvor klasserne i grundskolen dystet mod hinanden i små opgaver, som repræsenterer forskellige fag.

EUC Syd, Tønder Handelsskole, Haderslev Handelsskole, Social- og Sundhedsskolen Syd, IBC Aabenraa og Business College Syd er ved at planlægge afviklingen af SKILLS i Sønderjylland i årene 2026 og 2027. Erhvervsskolerne forventer at besøge cirka 100 8. klasser og 10 9. klasser i Sønderjylland og afvikle SKILLS for ca. 2.300 elever fra kommunernes folke-, fri- og efterskoler.

Forløbet afsluttes med en kåring af Sønderjyllands bedste "SKILLS-folkeskole-hold".

Det samlede budget for ansøgningen udgør 1,5 mio. kr. årligt i 2026 og 2027. Erhvervsskolerne ansøger kommunerne om et tilskud på i alt 0,551 mio. kr. pr. år, svarende til 37% af udgifterne samlet til SKILLS og T.E.G. Solution

Koordinationsudvalget for de sønderjyske kommuner har tidligere besluttet alene at give tilskud til SKILLS senest for skoleåret 2024/25.

Tilskuddet har været givet for ét år ad gangen.

Fordelingen af tilskuddet mellem de fire kommuner blev reguleret efter indbyggertal.

Budgettet til SKILLS udgør 0,910 mio. kr. i både 2026 og 2027. Det foreslås, som i tidligere år, at der gives tilskud for ét år ad gangen. Det samlede tilskud fra de fire kommuner svarer til i alt 336.781 kr. pr. år, svarende til 37% af det samlede budget for SKILLS.

Heraf udgør Sønderborg Kommunes andel 111.405 kr. jf. fordelingsnøglen ud fra indbyggertal. Det forudsættes, at de øvrige Sønderjyske Kommuner ligeledes støtter SKILLS.

I skemaet herunder ses fordelingen af midler pr. kommune i 2026:

	Indbyggertal pr. 1. kvartal 2026	Beløb
Haderslev	55.218	82.991
Sønderborg	74.123	111.405
Tønder	36.174	54.369
Aabenraa	58.405	87.781
I alt	223.920	336.781

Den økonomiske støtte til SKILLS foreslås, i lighed med tidligere år, finansieret af politikområde 15.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Bilag: Ansøgning om støtte til T.E.G. Solutions og SKILLS 2026 og 2027

Bilag: Budget Skills og T.E.G. Solution 2026 og 2027

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 15: 15. Orientering om ledelsesinformation ultimo februar 2026

26/9403

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes der balance på områderne under Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget, under forudsætning af godkendelse af 1. bevillingsrevision 2026.

1

Der kan ligeledes oplyses, at der forventes balance på Økonomi- og strategiudvalget. Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets områder under

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Status på drift

Politikområderne under Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget viser balance mellem budget og forbrug, med en afvigelse på 115 t. kr. svarende til bevægelsen på bevillingsrevisionen.

Politikområde 10 Kultur, Idræt og Fritid

Politikområde 10 Kultur, Idræt og Fritid viser ultimo februar et forbrug på 46 t. kr. svarende til 13,5 % af det korrigerede budget. Forvaltninger forventer på nuværende tidspunkt i budget i balance.

Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse

Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse viser ultimo februar et forbrug på 18,233 mio. kr. svarende til 16,4 % af det korrigerede budget.

Den høje forbrugsprocent på politikområde 13.01. skyldes udbetaling af det årlige tilskud til Digital Sundhed i dagtilbud og skoler.

Den høje forbrugsprocent på politikområde 13.09 skyldes udbetaling af tilskud på baggrund af godkendte §18 og §7 tilskud ved 1. ansøgningsrunde 2026.

Under forudsætning af at 1. bevillingsrevision 2026 godkendes, forventes politikområdet at balancere.

Politikområde 15 Undervisning

Politikområde 15 Undervisning viser ultimo februar et forbrug på 5,492 mio. kr. svarende til 11,5 % af det korrigerede budget. Under forudsætning af at 1. bevillingsrevision 2026 godkendes, forventes politikområdet at balancere.

Politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet

Politikområde 19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet viser ultimo februar et forbrug på 1,631 mio. kr. svarende til 0,4 % af det korrigerede budget.

Den lave forbrugsprocent skyldes, at a-conto betaling for den kommunale medfinansiering for 2026 endnu ikke er afregnet pr. ultimo februar 2026.

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et budget i balance.

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget områder under Økonomi- og Strategiudvalget

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalgets områder under Økonomi- og Strategiudvalget viser ultimo februar et forbrug på 1,685 mio. kr. svarende til 11,7% af det korrigerede budget.

Der forventes på nuværende tidspunkt balance mellem budget og forbrug.

Status på anlæg

Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget har fem anlægsbevillinger i 2025 med et samlet budget i 2025 på 28,702 mio. kr. Anlægsbudgettet bliver øget med en finansiering fra driftsbudgettet på 150 t.kr. under forudsætninger af godkendelse af 1. bevillingsrevision.

Status for de enkelte anlægsprojekter fremgår af bilag.

Status på aktivitet

Politikområde 13 Sundhed og Forebyggelse

Årsopgørelsen for aktiviteterne i 2025 fra Sundhedscentret forelægges nu Sundheds-, Unge- og Forebyggelsesudvalget til orientering. Opgørelsen giver et samlet overblik over aktiviteter i driftsområderne og de væsentligste tendenser, der har kendetegnet året.

Aktivitets LIS Q1 vil blive præsenteret til maj mødet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Bilag

Ledelsesinformation drift ultimo februar 2026

Årsopgørelse 2025 aktiviteter i Sundhedscentret

Ledelsesinformation anlæg ultimo februar 2026 opd. 260326

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 16: 16. Generel orientering

26/1058

Sagsresumé

- Samarbejde på parasportsområdet
- Vi Cykler til Arbejde
- Tilbage melding fra Sundhedsråd Sønderjylland

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Sundhed-, Unge- og Forebyggelsesudvalget den 08-04-2026

Taget til efterretning.

Fraværende:

Desalegn Tufa

Fraværende Desalegn Tufa

**Punkt 17: Lukket: 17. Orientering fra formand, medlemmer og direktør -
(Lukket punkt)**

26/1058

Fraværende Desalegn Tufa

Punkt 18: Lukket: 18. Underskriftsside - (Lukket punkt)

26/1057

Fraværende Desalegn Tufa